

NEKRÁCENÝ ROZHOVOR DCERY KARLA VAŠE S LUŽKEM NAVAROU, Z NĚJŽ BYLY V MLADÉ FRONT� DNES ZVEŘEJNĚNY JEN MALÉ ÚRYVKY

Jaký byl Váš vztah k tatínkovi v minulých letech, jak jste spolu vycházeli?

Vztah mezi námi byl velmi komplikovaný, důvodem byla jeho povaha a názory. Poslouchat ho bylo utrpení. Otce jsem se vždy bála a to téměř do konce jeho života. Jen pár měsíců před smrtí jsem se neměla čeho bát, už mně vlastně neublížoval. Byl jaksi krotký a já jsem ho v jeho osamocení velmi litovala. Vycházeli jsme spolu těžko, někdy to nešlo vůbec. I v těch dobách jsem mu ale psala alespoň k narozeninám, svátkům atd. Vždy jsem mlčení porušila já, nevydržela jsem to, prostě mně od něho vždy něco chybělo. Jakýkoliv cit, láska rodiče, nechápala jsem, že mu mohu nechybět.

Kdy jste se dozvěděla o jeho roli na zločinech padesátých let?

V rodině bylo spousta tabu, myslím, že o jeho roli na zločinech jsem se dozvěděla až po roce 1989, kdy se o tom začalo psát. Také poté jsem se až ve 40 letech poprvé dozvěděla o tom, že jsem po něm poloviční Židovka. Dozvěděla jsem se to nikoliv od něho, ale od matky. Otřásl to se mnou víc než ty zločiny - těm jsem nechtěla na začátku vůbec uvěřit. Na protest proti otci od té doby nosím na krku malou davidovu hvězdu – a na protest proti lidem, pro které jsou otcovy zločiny prvoplánovým nástrojem k antisemitským postojům...

Mluvili jste někdy o minulosti doma? Dalo se s ním vůbec diskutovat o politice?

Od mala jsem neznala pohádky, z dětství mám v hlavě jen jména tehdejších komunistických špiček, z nichž mnozí byli rodinní přátelé. O politice se doma mluvilo stále, vlastně jenom o ní. Rudé Právo bylo svaté. Když jsem byla dospělá a měla samozřejmě opačný názor na politické dění, tak jsme se s otcem hodně hádali a on se vždy zhnuseně odmlčel, protože to byl on, kdo nesouhlasil s mým životem a mými názory. Byla jsem to já ta špatná, nikoliv on!

Věděla jste, že na něj byl opakovaně připravovaný atentát?

O atentátech jsem se dozvěděla až od historika Pavla Palečka, který mě šokoval i jinými mnohými fakty. Těžko jsem to od něho přijímala. Když mi napsal o otcově roli v masakru tisícovky lidí v Postoloprtech, kde byli zabití i neplnoletí, ženy a nemluvně, jela jsem za otcem. Vždycky jsem chtěla znát pravdu a za pravdu bych se prala. Jako dcera a matka jsem strašně chtěla, aby řekl, že to není pravda, že by otec na masakru nejen nemohl mít podíl, ale že to i odsuzuje. Řekl, že nic o tom neví a že je to výmysl. Říkal mně i jiné nepravdy. Když jsem pak od něj odcházela, na ulici jsem se zhroutila. Nějací lidé mi pomohli do vlaku a já pana Palečka prosila, ať mi nic už nepíše. Že to nedokážu unést. Těžko se vyrovnávám s tím vším dodnes.

Setkala jste se s projevy nenávisti proti němu?

Ano, po roce 1989 jsem se párkrát setkala s projevy nenávisti proti otci, v jednom případě se tato nenávist projevila i proti mně. V jeho pozůstalosti je uložena obálka s anonymy.

Zajímala jste se o osudy některých z těch, kteří byli postiženi perzekucí Vašeho otce?

Nebo o příbuzné popraveného Heliodora Píky?

Zajímala, ale matka, s kterou jsem žila od svých 12 let už bez otce, mně ale nic nevysvětlovala, otec byl už tabu a matka mě chránila od všeho zlého podle toho, jak cítila. Takže vše jsem se dozvěděla z novin a médií. Se synem generála Heliodora Píky panem Milanem Píkou nás spojil Pavel Paleček. Milanu Píkovi jsem vděčná, že je to tak hodný a dobrý člověk. Měl by plné právo o otci mluvit stejně jako ty anonymy, ale on necítí nenávist.

Chcete věnovat otcovy peníze na výzkum a publikace týkající se obětí 2. světové války, obětí poválečných masakrů a stalinismu - o jaké částky se jedná a kdo a jak je bude moci využívat? Podle jakého klíče budou rozdělovány?

Dědické řízení ještě neproběhlo, nevím přesně kolik peněz otec měl, o tom mlčel, říkal, že peníze ho nezajímají. Víím, že by mělo jít o několik set tisíc korun. Cítím, že jeho peníze musí jít především na odkrývání pravdy o skutečnostech, ve kterých figuroval a které tak vždy obhajoval. Klíč k rozdělení peněz budu řešit až to bude aktuální, čili až bude ukončeno dědické řízení. Teď jen přesně víím, kam bych je chtěla směřovat.

Co cítíte, když hodnotíte život svého otce?

Cítím odpor, nesmírnou lítost, zděšení, nepochopení, absenci lásky, smutek.

Je to možná těžká otázka: ale myslíte, že otec měl být potrestán za to, co dělal?

Stále se nemohu smířit se všemi fakty o jeho životě, je spousta chvil, kdy si říkám, že to tak nemohlo přece být, že toho je tolik, že normální člověk by toto vše nemohl dělat. Že byl duševně nemocný, něčím posedlý. Byl tak strašně přesvědčený o svých činech, myslím tím i činy uprostřed vlastní rodiny, ubližovat i nejbližším a nebo dítěti přece není normální. Velmi často jsem říkala, že otec nebyl lidský tvor a přesto jsem do poslední chvíle jeho života doufala, že se nějak zlomí v citlivou bytost – i když třeba těsně před smrtí.

V base byl 6 let. Ani to ho nezlomilo, takže dát ho znovu do vězení by nemělo stejně pro něho žádným poučením. Samozřejmě vůči společnosti a obětem měl být potrestán určitě. Když měl soud v roce 2001 vzala jsem ho k nám domů a starali jsme se o něj. Byl asi přesvědčený, že ho zavřou a třásl se, psychicky to snášel strašně špatně. U soudu vypadal jako stroj, ale doma byl úplně rozložený, klepal se, prožíval strach a bylo mi ho líto. Ale ani tehdy nezalitoval ničeho, o omluvě vůbec neuvažoval. Když byla věc promlčená, tak měl radost a považoval ji za vítězství. Já jsem mu říkala, ale tati, tys to nevyhrál, jenom je to promlčené. To nechtěl slyšet a zlobil se. Když v roce 2012 podal ministr spravedlnosti J. Pospíšil stížnost pro porušení zákona, opakovalo se to. Měl strach a já už taky, nevím, jak bych to v jeho 96 letech zvládala.

Řekla jste, že jste byla dcerou nemilovanou - dokázal vůbec Váš otec milovat?

Milovat v kategorii, v jaké o tom hovoříme, nedokázal. Vlastně tím výše řečeným je jasné, že otec neuměl milovat ani vlastní dítě. Celý život jsem doufala, že to třeba nedokáže projevít, že se dočkám něčeho dobrého, milého.... hledala jsem dobré vlastnosti, dobré jeho činy. Ta touha je najít byla vždy tak silná, že jsem se k otci neustále vracela i když o mně nestál. Ke konci jeho života jsem ho velmi lítovala, protože byl osamocný, odkázaný na

pomoc druhých, kterou do poslední chvíle urputně odmítal. Cítil se v penzionu jako ve vězení, ale podle mě by se takto cítil i u sebe doma. A přestože i vy jste psal, že žije v přepychu a luxusu. Měl jste ten domov navštívit, viděl byste, jak voní luxus...

Jaké měl Váš otec kladné lidské vlastnosti?

Jeho jedinou pozitivní vlastností byla vytrvalost ikdyž zcela špatně použitá. Přemýšlím, co by bylo, kdyby nás otec odvezl v 50. letech do SSSR. Nebo kdyby se celý život věnoval akademické dráze, hlavu na to měl. Prostě, proč to muselo být právě tak a jak jeho schopnosti mohly být využité pro lidi a ne proti nim. A kde se to zlomilo, že se z usměvavého kluka na fotografii z dětství stal postrach pro okolí.